

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT PER A MAJORS DE 25 ANYS
PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD PARA MAYORES DE 25 AÑOS

CONVOCATÒRIA DE

2009

CONVOCATORIA DE

2009

EXAMEN DE FILOSOFÍA/EXAMEN DE FILOSOFIA

Fe

Razón

El alumno/a debe elegir una de las dos opciones
L'alumne /a ha de triar una de les dos opcions

Fe + razón

OPCIÓN A

TEXTO

1 "Creen algunos que no debe ser propuesto al hombre como de fe lo que la razón 2 es incapaz de comprender, porque la divina sabiduría provee a cada uno según su 3 naturaleza. Se ha de probar que también es necesaria al hombre la proposición por vía 4 de fe de las verdades que superan la razón. En efecto, nadie tiende a algo por un deseo o 5 inclinación sin que le sea de antemano conocido. Y porque los hombres están ordenados 6 por la Providencia divina a un bien más alto que el que la limitación humana puede 7 gozar en esta vida, es necesario presentar al alma un bien superior que trascienda las 8 posibilidades actuales de la razón, para que así aprenda a desear algo y tender 9 diligentemente a lo que está totalmente sobre el estado de la presente vida. Y esto 10 pertenece únicamente a la religión cristiana, que promete especialmente los bienes 11 espirituales y eternos; por eso en ella se proponen verdades que superan a la 12 investigación racional. La ley antigua, en cambio, que prometía bienes temporales, 13 expuso muy pocas verdades no accesibles a la razón natural. En este sentido, se 14 esforzaron los filósofos por conducir a los hombres de los deleites sensibles a la 15 honestidad, por enseñar que hay bienes superiores a los sensibles, cuyo sabor, mucho 16 más suave, únicamente lo gozan los que se entregan a la virtud en la vida activa y 17 contemplativa." (TOMÁS DE AQUINO, *Suma contra gentiles*.)

CUESTIONES OPCION A:

1. COMENTARIO DE TEXTO (con un valor máximo de 7 puntos). El/la estudiante debe realizar un comentario de texto de este fragmento, teniendo en cuenta, en líneas generales, las pautas o criterios de valoración siguientes:

a) Resumen del contenido. (con un máximo de 1,5 puntos)

b) Análisis de los términos principales. (con un máximo de 1,5 puntos)

c) Análisis del contexto: relación con la obra del autor y con el contexto histórico-filosófico. (con un máximo de 1,5 puntos)

d) Desarrollo del tema y la tesis, recogiendo los argumentos del autor y señalando también los problemas. (con un máximo de 1,5 puntos)

→ Algunos dicen que si la razón lo es de fe no lo puede entender. Pero están los que ven que tiene la fe que cubre todos los que la razón no puede comprender.

e) **Valoración crítica**, teniendo en cuenta, en lo posible, el tratamiento que la tradición ha hecho del tema o temas debatidos y también la proyección actual de los mismos. (con un máximo de 1 punto)

2. **CUESTIONARIO** (con un valor máximo de 3 puntos):

a) ¿Cuál es el objetivo básico de la filosofía de Tomás de Aquino? (0,75 puntos)

b) ¿En qué consiste el conocimiento natural de los primeros principios? (0,75 puntos)

c) ¿Por qué son necesarias las verdades de fe? (0,75 puntos)

d) ¿Cuál ha sido la aportación básica del cristianismo al pensamiento actual? (0,75 puntos)

OPCIÓ A

TEXT

“Creuen alguns que no ha de ser proposat a l’home com de fe el que la raó és incapaç de comprendre, perquè la divina saviesa proveeix a cadascun segons la seua naturalesa. S’ha de provar que també és necessària a l’home la proposició per via de fe de les veritats que superen la raó. En efecte, ningú tendeix a alguna cosa per un desig o inclinació sense que li siga per endavant conegut. I perquè els home estan ordenats per la Providència divina a un bé més alt que el qual la limitació humana pot gaudir en aquesta vida, és necessari presentar a l’ànima un bé superior que transcendisca les possibilitats actuals de la raó, perquè així aprenga a desitjar alguna cosa i tendir diligentment al que està totalment sobre l’estat de la present vida. I açò pertany únicament a la religió cristiana, que promet especialment els béns espirituals i eterns; per això en ella es proposen veritats que superen a la investigació racional. La llei antiga, en canvi, que prometia béns temporals, va exposar molt poques veritats no accessibles a la raó natural. En aquest sentit, es van esforçar els filòsofs per conduir als homes dels delits sensibles a l’honestedat, per ensenyar que hi ha béns superiors als sensibles, el sabor dels quals, molt més suau, únicament ho gaudeixen els qui es lliuren a la virtut en la vida activa i contemplativa” (TOMÀS D’AQUINO, *Suma contra gentiles*.)

OPCIÓN B

TEXTO

“(…) El problema *primero* de la filosofía no es averiguar qué realidad es la más importante, sino qué realidad del Universo es la más indudable, la más segura –aunque sea, por caso, la menos importante, la más humilde e insignificante. En suma, que el problema primero filosófico consiste en determinar qué nos es dado del Universo: el problema de los datos radicales. La antigüedad no se plantea nunca formalmente este problema; por eso, cualesquiera que sean sus aciertos en las demás cuestiones, su nivel es inferior al de la modernidad. Nosotros nos instalamos, desde luego, en este nivel, y lo único que hacemos es disputar con los modernos sobre cuál es la realidad radical e indubitable. Hallamos que no es la conciencia, el sujeto –sino la vida, que incluye, además del sujeto, el mundo. De esta manera escapamos al idealismo y conquistamos un nuevo nivel.

Pero noten que todo esto lo hacemos sin salir del problema primero de la filosofía, que nos movemos exclusivamente en el plano de lo que nos es dado entre cuanto hay. Si creemos que este dato es nuestra vida, que del Universo a cada cual le es dado sólo su vivir, no nos permitimos la más ligera opinión aún sobre si, además de esto que nos es dado, no hay bien que no dadas, otras realidades mucho más importantes. El problema de lo dado o indubitable no es la filosofía, sino sólo su dintel, su capítulo preliminar. Me interesa recordar esto dicho ya en las primeras lecciones.” (JOSÉ ORTEGA Y GASSET, *¿Qué es filosofía?*, Lección XI.)

CUESTIONES OPCIÓN B:

1. **COMENTARIO DE TEXTO** (con un valor máximo de 7 puntos). El/la estudiante debe realizar un comentario de texto de este fragmento, teniendo en cuenta, en líneas generales, las pautas o criterios de valoración siguientes:

- a) **Resumen del contenido.** (con un máximo de 1,5 puntos)
- b) **Análisis de los términos principales.** (con un máximo de 1,5 puntos)
- c) **Análisis del contexto:** relación con la obra del autor y con el contexto histórico-filosófico. (con un máximo de 1,5 puntos)
- d) **Desarrollo del tema y la tesis, recogiendo los argumentos del autor y señalando también los problemas.** (con un máximo de 1,5 puntos)
- e) **Valoración crítica,** teniendo en cuenta, en lo posible, el tratamiento que la tradición ha hecho del tema o temas debatidos y también la proyección actual de los mismos. (con un máximo de 1 punto)

2. **CUESTIONARIO** (con un valor máximo de 3 puntos):

- a) Explica la importancia de la frase de Ortega y Gasset: “Yo soy yo y mi circunstancia y si no la salvo a ella no me salvo yo”. (0,75 puntos)
- b) ¿Cuál es la concepción de la verdad que mantiene Ortega? (0,75 puntos)
- c) ¿Qué es el perspectivismo para Ortega y Gasset? (0,75 puntos)
- d) ¿Qué es la filosofía para Ortega y Gasset?. (0,75 puntos)

QÜESTIONS OPCIO A:

1. COMENTARI DE TEXT (amb un valor màxim de 7 punts). L'estudiant ha de realitzar un comentari de text d'aquest fragment, tenint en compte, en línies generals, les pautes o criteris de valoració següents:

a) Resum del contingut. (amb un màxim d'1,5 punts)

b) Anàlisi dels termes principals. (amb un màxim d'1,5 punts)

c) Anàlisi del context: relació amb l'obra de l'autor i amb el context històric i filosòfic. (amb un màxim d'1,5 punts)

d) Desenvolupament del tema i la tesi, arreplegant els arguments de l'autor i assenyalant també els problemes. (amb un màxim d'1,5 punts)

e) Valoració crítica, tenint en compte, en la mesura que es puga, el tractament que la tradició ha fet del tema o temes debatuts i també la projecció actual dels mateixos. (amb un màxim d'1 punt)

2. QÜESTIONARI (amb un valor màxim de 3 punts):

a) Quin és l'objectiu bàsic de la filosofia de Tomàs d'Aquino? (0,75 punts)

b) En què consisteix el coneixement natural dels primers principis segons Tomàs d'Aquino? (0,75 punts)

c) Perquè són necessàries les veritats de fe, segons aquest filòsof? (0,75 punts)

d) Quina ha segut l'aportació bàsica del cristianisme al pensament actual? (0,75 punts)

OPCIÓ B

TEXT

“(…) El problema primer de la filosofia no és esbrinar quina realitat és la més important, sinó quina realitat del Univers és la més indubtable, la més segura —encara que siga, per cas, la menys important, la més humil i insignificant. En suma, que el problema primer filosòfic consisteix a determinar què ens és donat del Univers: el problema de les dades radicals. L’antiguitat no es planteja mai formalment aquest problema; per això, qualssevol que siguen els seus encerts en les altres qüestions, el seu nivell és inferior al de la modernitat. Nosaltres ens instal·lem, per descomptat, en aquest nivell, i la única cosa que fem és disputar amb els moderns sobre quina és la realitat radical i indubtable. Trobem que no és la consciència, el subjecte —sinó la vida, que inclou, a més del subjecte, el món. D’aquesta manera escapem al idealisme i conquistem un nou nivell.

Però noten que tot açò ho fem sense eixir del problema primer de la filosofia, que ens movem exclusivament en el plànol del que ens és donat entre quant hi ha. Si creiem que aquesta dada és la nostra vida, que del Univers a cadascú li és donat només el seu viure, no ens permetem la més lleugera opinió encara sobre si, a més de açò que ens és donat, no hi ha bé que no donades, altres realitats molt més importants. El problema del donat o indubtable no és la filosofia, sinó només la seua llinda, el seu capítol preliminar. M’interessa recordar açò ja dit a les primeres lliçons.” (JOSÉ ORTEGA I GASSET, *Què és filosofia?*, Lliçó XI)

QÜESTIONS OPCIO B:

1. COMENTARI DE TEXT (amb un valor màxim de 7 punts). L’estudiant ha de realitzar un comentari de text d’aquest fragment, tenint en compte, en línies generals, les pautes o criteris de valoració següents:

- a) **Resum del contingut.** (amb un màxim d’1,5 punts)
- b) **Anàlisi dels termes principals.** (amb un màxim d’1,5 punts)
- c) **Anàlisi del context:** relació amb l’obra de l’autor i amb el context històric i filosòfic. (amb un màxim d’1,5 punts)
- d) **Desenvolupament del tema i la tesi, arreplegant els arguments de l’autor i assenyalant també els problemes.** (amb un màxim d’1,5 punts)
- e) **Valoració crítica,** tenint en compte, en la mesura que es puga, el tractament que la tradició ha fet del tema o temes debatuts i també la projecció actual dels mateixos. (amb un màxim d’1 punt)

2. QÜESTIONARI (amb un valor màxim de 3 punts):

- a) Expliqueu la importància de la sentència de Ortega y Gasset: “Jo sóc jo i la meua circumstància i sinó la salve a ella no em salve jo” (0,75 punts)
- b) Quina és la concepció de la veritat que manté Ortega? (0,75 punts)
- c) Què és el perspectivisme per a Ortega i Gasset? (0,75 punts)
- d) Què és la filosofia per a Ortega i Gasset?. (0,75 punts)